

**UCHWAŁA NR 149/XIV/2019
RADY MIEJSKIEJ W LUBLIŃCU**

z dnia 21 października 2019 r.

**w sprawie przyjęcia " Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok"**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U.z 2019r., poz. 506 z późn.zm.) w związku z art. 4¹ oraz art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982r.o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018r., poz. 2137 z późn. zm.) oraz w związku z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019r., poz. 852 z późn. zm.), Rada Miejska uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się " Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok" – stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

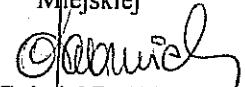
§ 2. 1. Wykonanie uchwały powierzyć Burmistrzowi Miasta Lubliniec.

2. Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020r. jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu.

3. Zobowiązuje się Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublińcu do koordynacji nad realizacją zadań z zakresu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020r.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Gabriel Podbiol

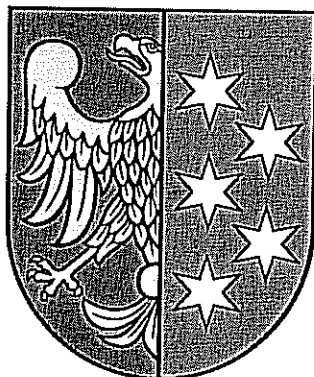
Załącznik do Uchwały Nr 149/XIV/2019

Rady Miejskiej w Lublińcu

z dnia 29 października 2019 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII**

2020r.

Lubliniec, październik 2019r.

I. WSTĘP

Do zadań własnych Gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii. Zbiór powyższych działań spisany jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Miejską, który jest częścią gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Nadużywanie alkoholu oraz zażywanie środków psychoaktywnych jest poważnym problemem społecznym, który generuje szereg szkód zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych. Należą do nich m.in.: pogorszenie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo czy bezrobocie. Waga problemu wymaga podejmowania działań zmierzających do zredukowania szkód nadużywania alkoholu oraz zażywania substancji psychoaktywnych.

Miasto Lubliniec prowadzi szereg działań, ukierunkowanych na aktywne przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym oraz minimalizowanie tych, jakie już występują.

Realizacja powyższych zadań opiera się na następujących dokumentach prawnych:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2018r. poz. 2137 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2019 poz.852 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2015 poz. 1390 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 11 września 2015r. o Zdrowiu Publicznym (Dz.U.2018. poz. 1492 z późn. zm.)
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r o pomocy społecznej (Dz. U 2019 poz. 1507 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U.2019 poz. 1111 z późn. zm.).
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Lublińca na lata 2012- 2020

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii stosownymi uchwałami Rady Miejskiej w Lublińcu.

Adresatami programu są mieszkańcy miasta Lublińca w tym m. in. osoby uzależnione i zagrożone patologiami społecznymi wraz ze swoimi rodzinami, jednostki zajmujące się pracą z rodzinami dysfunkcyjnymi, w których występują problemy związane z uzależnieniami, placówki

oświatowe, instytucje kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe oraz wszyscy, którym zależy na promowaniu zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów oraz na szerzeniu idei trzeźwości w środowisku lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I INNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH DLA MIASTA.

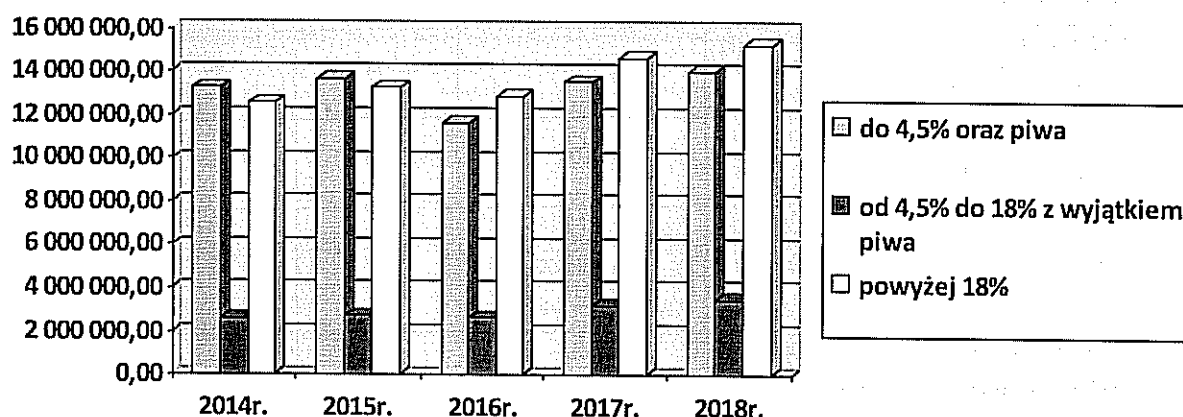
Alkoholizm, narkomania i niejednokrotnie towarzysząca im przemoc w rodzinie są problemami społecznymi, które stanowią poważne zagrożenie dla życia społecznego mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży. Informacji na temat ich skali i charakteru dostarczają prowadzone w mieście badania, a także dane podmiotów podejmujących na jego terenie działania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie. Głównymi podmiotami są m.in.:

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu,
- Placówki leczenia uzależnień,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Komenda Powiatowa Policji w Lublińcu
- Straż Miejska w Lublińcu,
- Placówki oświatowe dla dzieci i młodzieży,
- Organizacje pozarządowe, w tym stowarzyszenia i kluby abstynenckie.

DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I INNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH DLA MIASTA.

Rynek napojów alkoholowych w Lublińcu:

Wartość alkoholu sprzedanego w 2018 roku na terenie gminy Lubliniec na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców:			
do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	Razem
14 060 295,37 zł	3 466 096,31 zł	15 278 410,66 zł	32 804 802,34 zł

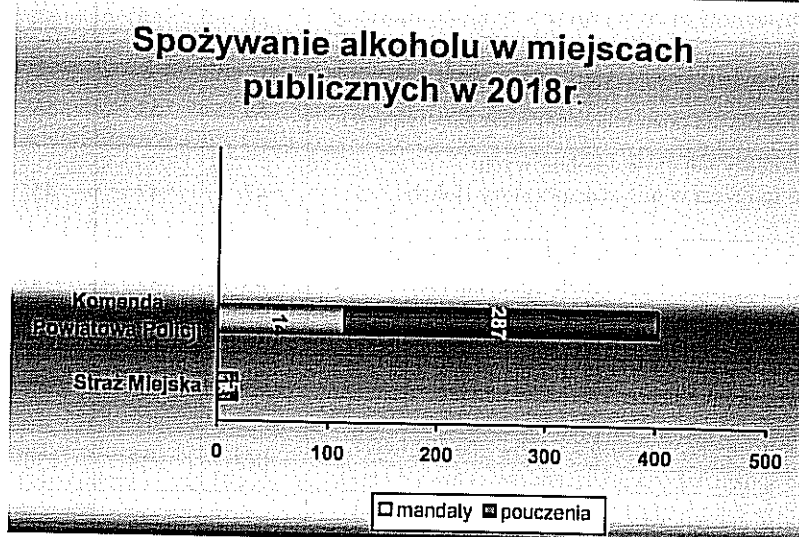

Stan na dzień:	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.
łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych uchwalony przez radę gminy (limit sklepów + limit lokali gastronomicznych)	95	95	95	-
Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określona przez uchwałę rady gminy z podziałem na: poza miejscem sprzedaży (sklepy):	-	-	-	150
w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne):	-	-	-	140
uchwalony przez gminę limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	45	45	45	-
uchwalony przez gminę limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	50	50	50	-
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	59	53	55	56
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	47	47	45	44
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	43	37	38	38
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne):	22	24	25	21
Liczba ważnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	142	126	130	126
Liczba ważnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	88	95	93	87

Nadużywanie alkoholu wiąże się również z częstszym popełnianiem różnych wykroczeń:

Z uwagi na brak poszczególnych danych dotyczących tylko Gminy Lubliniec poniżej przedstawione zostały dane z terenu Lublińca – „Lubliniec” oraz powiatu lublinieckiego – „powiat”:

Komenda Powiatowa Policji w Lublińcu	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.
Liczba nietrzeźwych osób nieletnich z terenu Lublińca :	9	0	0	0
Liczba mieszkańców miasta zatrzymanych do wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych:	3	1	64	86
Ilość osób, które popełniły przestępstwo kierowania samochodem w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środków odurzających:	34	174	134	78
Ilość osób, które popełniły wykroczenie kierowania samochodem w stanie po użyciu alkoholu:	14	64	39	5
Ilość osób, które popełniły wykroczenie kierowania rowerem w stanie po użyciu alkoholu:	10	16	42	7
Liczba osób nietrzeźwych ujawnionych na terenie Lublińca, przewiezionych do Izby Wytrzeźwień:	177 (w tym 133 mieszkańców Lublińca)	216	0	0
interwencje funkcjonariuszy KPP w ramach procedury „Niebieska Karta” wobec mieszkańców Lublińca:	34 (w tym 27 po raz pierwszy)	23	35	23
Liczba osób zatrzymanych w związku z posiadaniem substancji psychoaktywnych:	10	31	27	48
Ilość uczniów małoletnich i pełnoletnich wobec których interweniowano na terenie szkoły – stan po spożyciu alkoholu bądź substancji psychoaktywnych	4- nie dotyczyły mieszkańców Lublińca	0	6	5
Interwencje w punktach sprzedaży (bądź bezpośrednim sąsiedztwie) napojów alkoholowych: - lokale gastronomiczne - sklepy	-	-	-	35 5

Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny w Lublińcu	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.
Liczba mieszkańców Lublińca przebywających na detoksykacji w WSN	90	72	54	72
Liczba mieszkańców Lublińca leczonych na Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu	24	29	16	8
Liczba mieszkańców Lublińca leczonych w Poradni Zdrowia Psychicznego (odwykowo)	10	18	14	14
Liczba mieszkańców Lublińca, która trafiła do WSN pod wpływem innych środków psychoaktywnych	15	6	7	5

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

Jest instytucją, której działania mają na celu przeciwdziałanie problemom związanym z nadużywaniem oraz uzależnieniem od alkoholu.

	2016r.	2017r.	2018r.
Ilość posiedzeń MKRPA	25	28	23
Ilość rozmów motywujących	61 (w tym 16 świadków)	56 (w tym 20 świadków)	49 (w tym 19 świadków)
Ilość złożonych wniosków o leczenie odwykowe	15		27
Ilość wniosków do Sądu w sprawie leczenia odwykowego/ ilość otrzymanych postanowień Sądu o zastosowaniu obowiązku leczenia odwykowego	7 / 9	6/2	6/7
Liczba postępowań zakończonych oraz powody zakończenia	22 sprawy: (9 postanowień o obowiązku leczenia; 9 postępowań zakończonych – brak przesłanek, zawieszenie postępowania, odbyte leczenie; 1 postanowienie o zawieszeniu postępowania; 2 postanowienia o umorzeniu postępowania- zgony)	15 spraw: (2 postanowienia o obowiązku leczenia odwykowego; 9 postępowań zakończonych – brak przesłanek, zawieszenie postępowania, odbyte leczenie; 2 postanowienia o zmianie miejsca zamieszkania; 2 wycofania wniosku spowodowane leczeniem)	21 spraw: (7 postanowień o obowiązku leczenia odwykowego, 13 postępowań zakończonych – brak przesłanek, zawieszenie postępowania, odbyte leczenie, zgony; 1 wycofanie wniosku)
Ilość postanowień opiniujących lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych	43 Rozpatrzone: 43 pozytywnie	37 Rozpatrzone: 37 pozytywnie	14 Rozpatrzone: 14 pozytywnie

Punkt Konsultacyjny przy MOPS w Lublińcu.

Dyżury w Punkcie Konsultacyjnym pełnią: psycholog - specjalista ds. uzależnień ; prawnik; instruktor ds. uzależnień od alkoholu; specjalista ds. przeciwdziałania przemocy; konsultant ds. problemów uzależnień od narkotyków; psycholog.

	2016r.	2017r.	2018r.
Udzielonych konsultacji:	588	246	293
Liczba klientów (dorośli/młodzież,dzieci):	363/8	251/0	268/6
Osoby uzależnione od alkoholu:	33	77	120
Dzieci z rodzin z problemem alkoholowym:	2	0	7
Dorośli członkowie rodziny alkoholowej:	39	36	74
Ofiary przemocy w rodzinie:	57	30	73
Sprawcy przemocy domowej:	88	4	27
Osoby eksperymentujące lub uzależnione od narkotyków:	1	2	0
Członkowie rodziny osoby uzależnionej od narkotyków:	3	2	1
Inni klienci: (porady prawne)	21	100	131

Diagnoza wśród uczniów szkół podstawowych:

Lubliniec w 2018r. uczestniczył w diagnozie społecznej wśród uczniów. Badaną populację stanowili uczniowie szkół podstawowych z samorządów biorących udział w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł 2018”. Do badań ankietowych przystąpiły dzieci i młodzież w dwóch grupach wiekowych: klasy młodsze (V i VI klasa szkół podstawowych) oraz roczniki starsze (czyli klasy VII i VIII szkół podstawowych). Grupa badawcza w lublinieckich szkołach wyniosła: 362 uczniów. W zakresie zdrowia – stosowania używek (alkohol, narkotyki, papierosy) uczniowie odpowiadali na pytania:

	Wszyscy					
31. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy widziałeś kogoś ze swoich rówieśników, kto:	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
palit papierosa	74.41	8.53	2.37	1.9	4.74	8.06
palit marihuane	91.94	1.42	1.42	0.95	0.95	3.32
zażywał dopalaczy	92.42	0.95	1.42	0.47	1.42	3.32
pił piwo	74.41	8.53	3.79	3.32	5.21	4.74
pił wino	84.83	3.79	3.32	2.37	1.9	3.79
pił wódkę	86.26	5.69	2.37	0.95	0.95	3.79
pił szampana	81.99	8.53	2.84	1.9	0.95	3.79
pił drinka	81.99	9.95	2.37	1.42	0.95	3.32

Grupa: klasy V+VI

	Wszyscy					
31. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy widziałeś kogoś ze swoich rówieśników, kto:	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
palil papierosa	35.1	17.22	11.92	7.95	9.93	17.88
palil marihuane	82.12	7.28	1.99	1.99	1.32	5.3
zażywał dopalaczy	88.74	2.65	1.32	1.32	1.32	4.64
pił piwo	45.03	17.88	12.58	5.96	10.6	7.95
pił wino	66.89	9.93	7.28	5.3	4.64	5.96
pił wódkę	60.93	11.26	8.61	7.28	4.64	7.28
pił szampana	64.9	13.91	5.96	5.3	3.31	6.62
pił drinka	64.24	13.25	7.28	3.31	4.64	7.28

Grupa: klasy VII+VIII

	Wszyscy					
32. Czy ty sam(a) w ciągu ostatnich 12 miesięcy:	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
zapalił(a)ś papierosa	95.26	0.95	1.42	0	0.47	1.9
zapalił(a)ś marihuane	97.63	0.47	0	0.47	0.47	0.95
zażył(a)ś dopalaczy	97.63	0	0.47	0.47	0	1.42
wypilił(a)ś piwo	94.31	3.32	0	0.95	0	1.42
wypilił(a)ś wino	96.68	0.95	0.47	0.47	0.47	0.95
wypilił(a)ś wódkę	97.63	0	0	0.47	0.47	1.42
wypilił(a)ś szampana	91.94	5.21	0.47	0.47	0.95	0.95
wypilił(a)ś drinka	94.79	2.37	0.47	0.47	0	1.9

Grupa: klasy V+VI

	Wszyscy					
32. Czy ty sam(a) w ciągu ostatnich 12 miesięcy:	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
zapalił(a)ś papierosa	77.48	8.61	1.99	1.32	5.3	5.3
zapalił(a)ś marihuane	92.72	1.99	0	1.99	0	3.31
zażył(a)ś dopalaczy	94.04	1.32	1.32	0.66	0	2.65
wypilił(a)ś piwo	69.54	13.91	7.28	2.65	1.99	4.64
wypilił(a)ś wino	78.15	12.58	3.31	1.32	0.66	3.97
wypilił(a)ś wódkę	81.46	8.61	1.99	1.32	1.99	4.64
wypilił(a)ś szampana	72.85	17.88	3.31	0.66	1.32	3.97
wypilił(a)ś drinka	80.13	9.27	2.65	1.99	0.66	5.3

Grupa: klasy VII+VIII

W zakresie przemocy i agresji uczniowie odpowiadali na pytania:

33. Jak często jesteś świadkiem przemocy fizycznej kierowanej do Twoich koleżanek lub kolegów?

	Wszyscy	Dziewczynki	Chłopcy
Codziennie	3.32	2.52	4.35
Kilka razy w tygodniu	9.95	9.24	10.87
Mniej więcej raz na tydzień	7.58	5.04	10.87
Kilka razy w miesiącu	7.11	5.88	8.7
Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	22.75	22.69	22.83
Wcale	49.29	54.62	42.39

Grupa: klasy V+VI

	Wszyscy	Dziewczynki	Chłopcy
Codziennie	13.91	11.25	16.9
Kilka razy w tygodniu	11.92	7.5	16.9
Mniej więcej raz na tydzień	5.3	2.5	8.45
Kilka razy w miesiącu	7.28	6.25	8.45
Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	23.18	23.75	22.54
Wcale	38.41	48.75	26.76

Grupa: klasy VII+VIII

34. Jak często jesteś świadkiem przemocy emocjonalnej/psychicznej kierowanej do Twoich koleżanek lub kolegów?

	Wszyscy	Dziewczynki	Chłopcy
Codziennie	3.32	4.2	2.17
Kilka razy w tygodniu	8.06	5.88	10.87
Mniej więcej raz na tydzień	7.58	8.4	6.52
Kilka razy w miesiącu	9.95	10.92	8.7
Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	27.96	28.57	27.17
Wcale	43.13	42.02	44.57

Grupa: klasy V+VI

	Wszyscy	Dziewczynki	Chłopcy
Codziennie	17.88	13.75	22.54
Kilka razy w tygodniu	14.57	15	14.08
Mniej więcej raz na tydzień	7.28	5	9.86
Kilka razy w miesiącu	8.61	8.75	8.45
Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	18.54	17.5	19.72
Wcale	33.11	40	25.35

Grupa: klasy VII+VIII

Diagnoza wśród sprzedawców napojów alkoholowych:

Na przełomie sierpnia i września 2018r. na terenie miasta Lublińca przeprowadzono projekt badawczy którego przedmiotem było dwukrotne przeprowadzenie badania jakości obsługi w 50 wskazanych przez Zamawiającego punktach sprzedaży/podaży napojów alkoholowych oraz przeprowadzenie szkolenia terenowego w ww. miejscach. Badanie realizowane było metodą Mystery Client. Punktem wieńczącym projekt było szkolenie stacjonarne prowadzone przez certyfikowanego trenera PARPA.

Podsumowując eksperymenty badawcze oraz realizację szkolenia terenowego, wskazuje się na niżej przedstawione wnioski porównawcze:

I WIZYTA MYSTERY SHOPPERA	II WIZYTA MISTERY SHOPPERA
65% sprzedawców zadało pytanie o wiek osobie wyglądającej na niepełnoletnią.	24% sprzedawców zadało pytanie o wiek osobie wyglądającej na niepełnoletnią.
71% sprzedawców poprosiło o pokazanie dowodu tożsamości w celu weryfikacji pełnoletności klienta.	Podobnie jak podczas pierwszej prowokacji, 72% sprzedawców poprosiło o pokazanie dowodu tożsamości w celu weryfikacji pełnoletności klienta.
22% (11 osób) pracowników sklepów zdecydowało się sprzedać alkohol osobie wyglądającej na nieletnią.	Zakup alkoholu został zrealizowany w 35% (16 punktów) odwiedzonych punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych – to oznacza, że 5 sprzedawców więcej niż w poprzednim eksperymencie, zdecydowało się na sprzedaż alkoholu osobie wyglądającej na nieletnią. Dane te są szczególnie zaskakujące, tym bardziej, że w drugim eksperymencie brała udział kobieta wyglądająca młodziej niż Tajemniczy Klient w pierwszym badaniu. Sprzedawcy byli bardziej skłonni ulegać namowom kobiety.
Większość sprzedawców u których Tajemniczy Klient chciał zakupić alkohol, była pracownikiem, a nie właścicielem punktu (96%).	Ponad połowa sprzedawców u których Tajemnicza Klientka chciała zakupić alkohol, była pracownikiem, a nie właścicielem punktu (61%).
Podczas prowokacji w niektórych sklepach obecni byli inni klienci lub pracownicy punktu jednak nikt nie zareagował, gdy sprzedawca podał alkohol osobie wyglądającą na niepełnoletnią.	Podczas drugiej prowokacji, w 20% punktach sprzedaży alkoholu, klient obecny w sklepie zwrócił uwagę na młody wygląd osoby próbującej kupić alkohol, przy czym w 46% sklepów nie było nikogo więcej podczas prowokacji.

Wśród sprzedawców zdecydowaną większość stanowiły kobiety (86%). Analiza badań pokazała, że kobiety częściej decydowały się na sprzedaż alkoholu osobie wyglądającej na nieletnią (10 na 32 kobiet), niż mężczyźni (1 na 7). Największa część pracowników w wieku 21-30 lat zdecydowało się na sprzedaż alkoholu.	Wśród sprzedawców zdecydowaną większość stanowiły kobiety (85%). 13 na 26 kobiet i 3 na 4 mężczyzn zdecydowała się sprzedać alkohol osobie, co do której pełnoletności nie miały pewności. Największa część pracowników w wieku 21-30 lat zdecydowało się na sprzedaż alkoholu.
Najliczniejszą grupę sprzedawców prezentowały osoby w wieku 31-40 lat (47%).	Podobnie jak podczas poprzedniej prowokacji, grupa była zróżnicowana pod względem wiekowym, jednak najliczniejszą grupę sprzedawców prezentowały osoby w wieku 41-50 lat (45%).
Sprzedawcy najczęściej wyrażali chęć sprzedaży Tajemniczemu Klientowi piwa (11 na 20 przypadków), natomiast żaden ze sprzedawców nie zdecydował się na sprzedaż wina i wódki.	W tym przypadku sprzedawcy najczęściej decydowali się na sprzedaż piwa (7 na 20 prób zakupu alkoholu) oraz wódki (7 na 9 przypadków). Tajemnicza Klientka z powodzeniem kupiłaby również wino (1 przypadek) oraz whisky (1 przypadek).

W punktach sprzedaży najczęściej widnieje informacja o zakazie sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia (86%) oraz osobom nietrzeźwym (90%).

W wielu punktach zabrakło tabliczek informujących o zakazie sprzedaży pod zastaw lub na kredyt, a także o szkodliwości alkoholu.

Podobnie jak w poprzednim przypadku, w punktach sprzedaży najczęściej widnieje informacja o zakazie sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia (83%) oraz osobom nietrzeźwym (67%), ale w wielu punktach brakuje tabliczek informujących o zakazie sprzedaży pod zastaw lub na kredyt, a także o szkodliwości alkoholu.

Diagnoza wśród dorosłych mieszkańców miasta:

W 2017r. przeprowadzone zostały badania ankietowe nt. diagnozy lokalnych problemów społecznych miasta Lubliniec, które zostały porównane z badaniami z roku 2015.

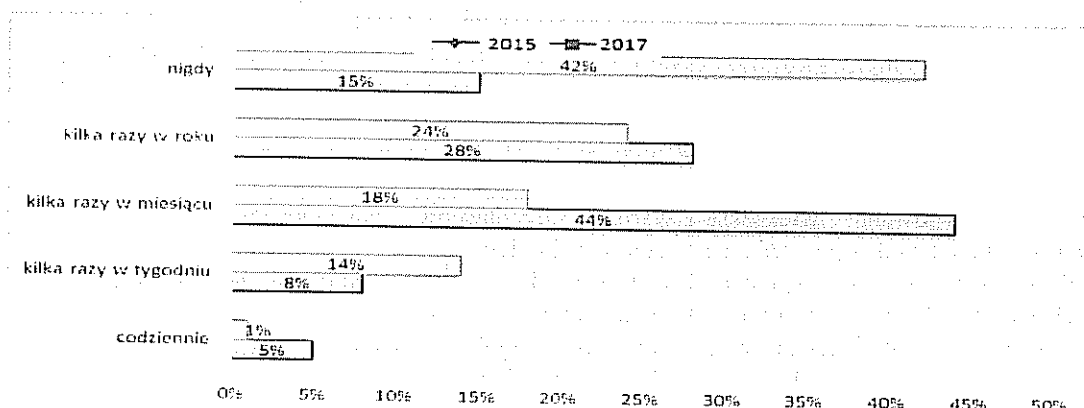
Celem sprawdzenia jak zmieniła się sytuacja społeczna miasta Lubliniec, poniżej przedstawiono analizę porównawczą wyników dwóch diagnoz – z roku 2015 oraz z roku 2017 realizowanych na terenie miasta.

Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Na początek analizie poddano problem alkoholowy w mieście Lubliniec. W roku 2015 był on dość widoczny: 5% osób zadeklarowało, iż spożywa codziennie alkohol, 14% ankietowanych piło kilka razy w tygodniu, zaś 44% osób kilka razy w miesiącu. 28% respondentów spożywało alkohol kilka razy w roku, a 15% osób nigdy nie spożywało alkoholu.

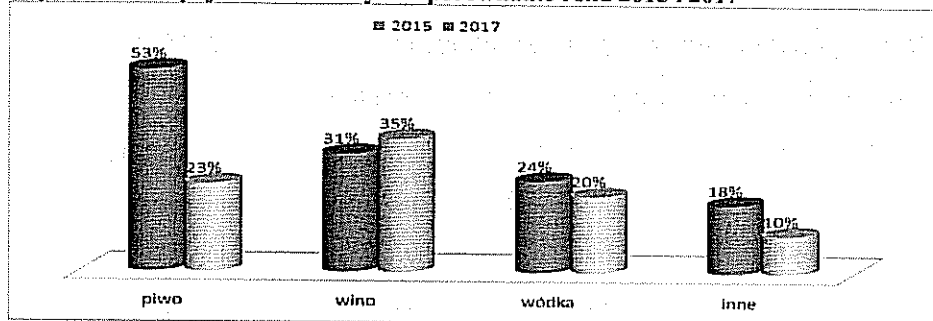
Z przeprowadzonych analiz wynika, iż w roku 2017 skala problemu alkoholowego uległa zmniejszeniu. Zmniejszyła się liczba osób, które spożywają alkohol codziennie (z 5% do 1%), kilka razy w miesiącu (z 44% do 18% w roku 2017) oraz kilka razy w roku (z 28% do 24%). Dobrą informacją jest fakt, iż wzrosła liczba osób, które nie spożywają w ogóle alkoholu (z 15% w 2015 roku do 42% w 2017 roku).

Częstotliwość spożywania alkoholu w roku 2015 i 2017

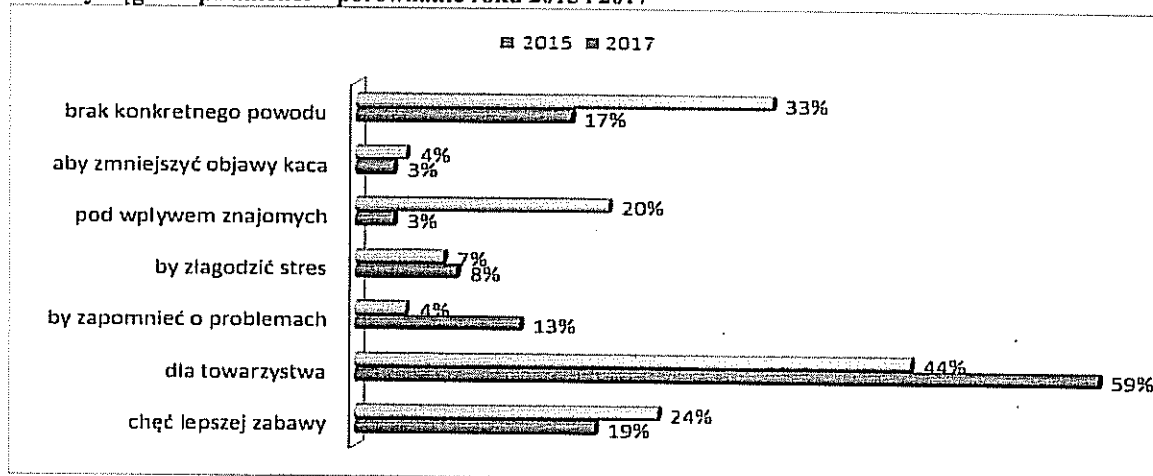
Jeżeli chodzi o popularność napojów alkoholowych to można zauważyć, iż w roku 2017 nastąpił wzrost popularności wina (w roku 2015 wino najczęściej spożywało 31% mieszkańców, a w roku 2017 35%). Nastąpił natomiast spadek popularności piwa (z 53% w roku 2015 do 23% w roku 2017), wódki (z 24% do 20%) oraz innych alkoholi (z 18% do 10%).

Popularność napojów alkoholowych – porównanie roku 2015 i 2017

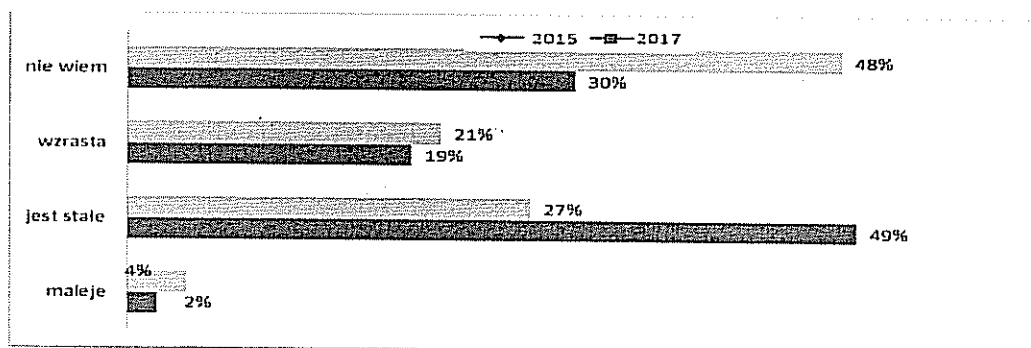
Analizując powody sięgania po alkohol można zauważyć, iż obecnie mieszkańcy częściej piją bez konkretnego powodu, pod wpływem znajomych, by zmniejszyć objawy kaca oraz dla lepszej zabawy. Rzadziej natomiast sięgają po alkohol: by złagodzić stres, by zapomnieć o problemach oraz dla towarzystwa.

Powody sięgania po alkohol – porównanie roku 2015 i 2017

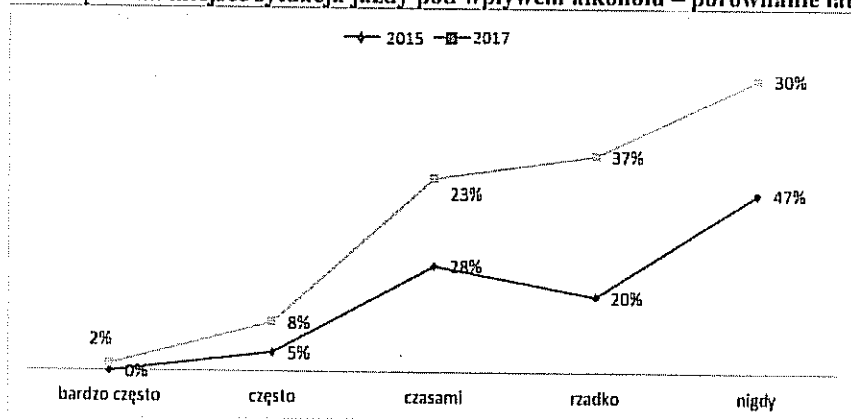
Pomimo zauważalnego zmniejszenia się skali problemu alkoholowego, obecnie zwiększyła się liczba osób, które uważają, że spożycie alkoholu na przestrzeni ostatnich lat wzrasta (z 19% w roku 2015 do 21% w roku 2017), ale także nieznacznie wzrosła liczba ankietowanych, którzy uważają, że obecnie pije się mniej niż dawniej (z 2% w roku 2015 do 4% w roku 2017), spadła natomiast również liczba osób, które uważają, że spożycie alkoholu jest na stałym poziomie.

Ocena spożycia alkoholu na przestrzeni lat – porównanie roku 2015 i 2017

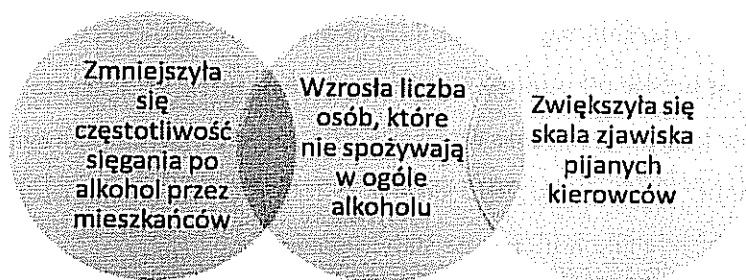

Niepokojący jest fakt, iż w roku 2017 spadła liczba osób, które uważają, że w mieście Lubliniec nie dochodzi do sytuacji prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu (z 47% w roku 2015 do 30% w roku 2017). Wzrosła natomiast liczba osób, które widują takie sytuacje rzadko (z 20% w roku 2015 do 37% w roku 2017) oraz często (z 5% w roku 2015 do 8% w roku 2017). Spadła natomiast liczba osób, które widują takie sytuacje czasami (z 28% w 2015 roku do 23% w roku 2017). Co istotne, w roku 2017, 2% badanych przyznało, iż widuje takie sytuacje bardzo często (w roku 2015 żaden ankietowany nie wskazał odpowiedzi „bardzo często”). Dane te pokazują, iż należy zwrócić szczególną uwagę na ten problem i wprowadzić dodatkowe działania, mające na celu zmniejszenie skali zjawiska.

Jak często ma miejsce sytuacja jazdy pod wpływem alkoholu – porównanie lat 2015 i 2017

Podsumowując, analiza porównawcza problemu alkoholowego wśród dorosłych mieszkańców w mieście Lubliniec, pokazała, iż:

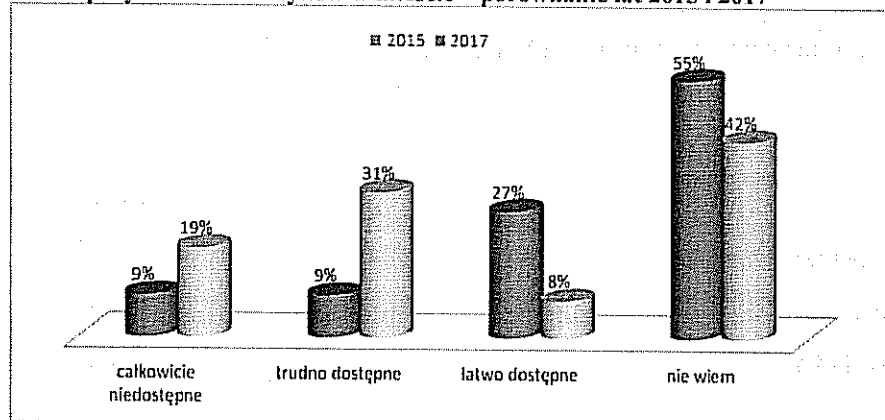
Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Kolejnym problemem poruszonym w diagnozie był problem narkotykowy. Ze względu na fakt, iż w roku 2015 nie sprawdzano jaki procent ankietowanych zażywa narkotyki, nie możliwym jest porównanie skali zjawiska z rokiem 2017.

Jeżeli chodzi o ocenę możliwości pozyskania narkotyków to w roku 2017 nastąpił spadek liczby osób, które nie potrafiły udzielić odpowiedzi na to pytanie (z 55% w roku 2015 do 42% w roku 2017) oraz spadek liczby respondentów, którzy uważają, że narkotyki są łatwo dostępne (z 27% w roku 2015 do 8% w roku 2017). Wzrósł natomiast odsetek osób, które sądzą, że pozyskanie narkotyków jest trudne (z

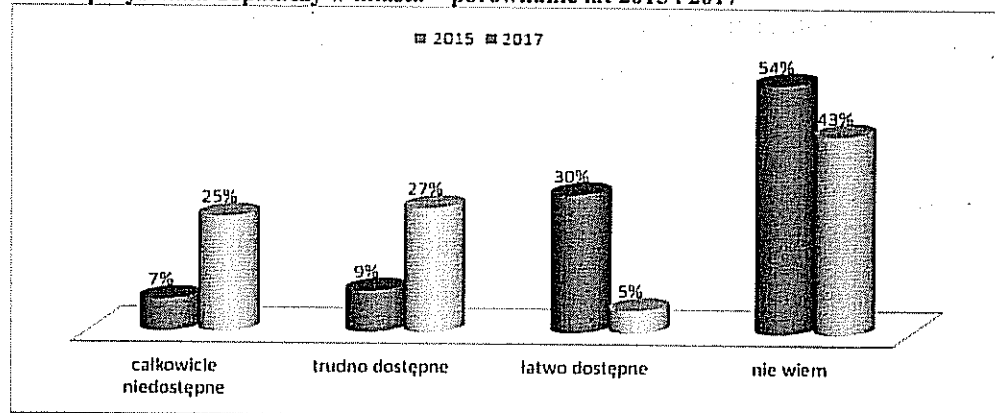
9% w roku 2015 do 31% w roku 2017), a także wzrost liczby osób, które sądzą, że narkotyki są całkowicie niedostępne (z 9% w roku 2015 do 19% w roku 2017).

Ocena pozyskania narkotyków w mieście – porównanie lat 2015 i 2017

W roku 2017 spadła liczba respondentów, którzy uważają, że pozyskanie dopalaczy w mieście Lubliniec jest łatwe (różnica 25 punktów procentowych w porównaniu do roku 2015). Zwiększeniu uległa liczba ankietowanych, którzy uważają, że pozyskanie dopalaczy w mieście jest trudne (różnica 18 punktów procentowych) oraz liczba osób, które sądzą, iż pozyskanie dopalaczy jest całkowicie niemożliwe (różnica 18 punktów procentowych).

Ocena pozyskania dopalaczy w miasta – porównanie lat 2015 i 2017

III. CELE, ZASOBY, REALIZATORZY DZIAŁAŃ.

Cel strategiczny:

Ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez mieszkańców miasta Lublińca, a w szczególności przez osoby niepełnoletnie.

Cele operacyjne:

1. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych m.in. poprzez:

- podniesienie w społeczeństwie, a w szczególności wśród młodzieży, poziomu wiedzy o zagrożeniach wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych oraz zachowań ryzykownych poprzez dostęp do programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.
- ograniczania stosowania środków odurzających i substancji psychotropowych

2. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z problemem alkoholowym m.in. poprzez:

- zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej,
- prowadzenie edukacji publicznej z zakresu problemów uzależnień od alkoholu,
- zapewnienie pomocy opiekuńczej i wychowawczej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem uzależnienia i uzależnionych od alkoholu,
- zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym,
- zwiększenie dostępu do profesjonalnej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych, członków ich rodzin,
- promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
- ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie.

Zasoby służące bezpośrednio i pośrednio rozwiązywaniu problemów: alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie:

- Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu przy WSN,
- Poradnie Zdrowia Psychicznego prowadzące konsultacje z zakresu uzależnień od alkoholu,
- Lublinieckie Stowarzyszenie Trzeźwościowe Nadzieja
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Punkt Konsultacyjny przy MOPS,
- Zespół interdyscyplinarny przy MOPS,
- Komenda Powiatowa Policji,

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Straż Miejska,
- Urząd Miejski w Lublińcu,
- Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Realizatorzy Programu:

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu,
- Straż Miejska w Lublińcu,
- Placówki oświatowe,
- Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna,
- Miejski Dom Kultury,
- Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Lublińcu,
- Podmioty podejmujące zgodnie ze statutami i regulaminami działalność w zakresie profilaktyki uzależnień,
- Urząd Miejski w Lublińcu – Wydział Spraw Społecznych,
- Pełnomocnik Burmistrza ds. rozwiązywania problemów alkoholowych,
- Organizacje pozarządowe działające na rzecz przeciwdziałania patologiom społecznym oraz organizacje prowadzone przez kościoły i związki wyznaniowe,
- Komenda Powiatowa Policji w Lublińcu,
- Zakłady opieki zdrowotnej,

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 powstał w oparciu o lokalną diagnozę problemów alkoholowych (w tym: stan problemów alkoholowych, rynek napojów alkoholowych, zasoby miasta służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych).

IV. ZADANIA PROGRAMU I SPOSÓB ICH REALIZACJI:

Cele szczegółowe Programu są zgodne z kierunkami działań określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków:

a) Dofinansowanie funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego przy MOPS w zakresie:

- udzielania wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (konsultacje, terapia grupowa dla osób uzależnionych i współuzależnionych),
- motywowania i informowania zarówno o możliwości podjęcia leczenia osób uzależnionych, jak i terapii osób współuzależnionych,
- motywowania osób pijących ryzykownie i szkodliwie ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzorca picia,
- udzielania pomocy doraźnej, interwencyjnej i terapeutycznej w zakresie uzależnienia od narkotyków, zagadnień prawnych związanych z w/w problematyką,
- dysponowanie aktualnymi informacjami na temat możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb, które można angażować w profesjonalną i systemową pomoc dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- rozpoznania zjawiska przemocy domowej i udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwości uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- inicjowania interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- konsultacji i pomocy prawnej,
- konsultacji i porad psychologicznych w zakresie trudności wychowawczych,
- posiadania dobrej orientacji na temat możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb z terenu miasta i innych instytucji, które mogą zaangażować się w profesjonalną i systemową pomoc dla klientów Punktu Konsultacyjnego,
- realizacji programów socjoterapeutycznych, edukacyjnych dla dzieci i młodzieży,
- realizacji programów i podejmowanie działań interwencyjnych wobec osób młodych spożywających alkohol w sposób szkodliwy.

Ww. działania punktu świadczone będą przez punkt konsultacyjny w Lublińcu także dla mieszkańców ościennych gmin z terenu powiatu lublinieckiego na podstawie zawartych stosownych porozumień.

b) Współpraca z placówkami lecznictwa odwykowego w zakresie leczenia i terapii osób uzależnionych od alkoholu oraz z biegłymi sądowymi w zakresie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

- c) Możliwość dofinansowania szkoleń terapeutów odbywających się w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników lecznictwa odwykowego, umożliwiających realizację programów terapeutycznych.
- d) Możliwość dofinansowania placówek leczniczych w zakresie poradnictwa, terapii i programów profilaktycznych dla mieszkańców oraz finansowanie zakupu materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówkach leczenia uzależnień itp.
- e) Finansowanie szkoleń zespołu interdyscyplinarnego.
- f) Finansowywanie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
- g) Dofinansowanie działań i szkoleń asystentów rodzin w których występują trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w tym problem uzależnienia od alkoholu lub narkomanii.
- h) Działalność i finansowanie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
 - podejmowanie przez MKRPA czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych,
 - przeprowadzanie rozmów i wywiadów środowiskowych w sprawach osób nadużywających alkoholu oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - motywowanie osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia i przyjmowanie wniosków dotyczących kierowania na obowiązkowe leczenie odwykowe,
 - kompleksowe opracowanie dokumentacji wymaganej przy kierowaniu wniosków do Sądu Rejonowego w Lublińcu,
 - zlecanie do wykonania opinii przez biegłych, inicjowanie i prowadzenie działań profilaktycznych oraz czynny udział w tworzeniu GPPiRPA oraz PN
 - opiniowanie lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych
 - obsługa administracyjna MKRPA
 - finansowanie udziału członków MKRPA w szkoleniach i kursach w celu doskonalenia i usprawnienia pracy związanej z obszarem terapii i profilaktyki uzależnień.
- i) Wspieranie - finansowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych w domach pomocy społecznej.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- a) działanie zespołu interdyscyplinarnego zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- b) wspieranie placówek oświatowych w zakresie realizacji zadań profilaktyczno-opiekuńczo-wychowawczych w świetlicach szkolnych,
- c) współpraca w ramach lokalnej koalicji na rzecz skutecznego przeciwdziałania i rozwiązywania

problemu uzależnień pomiędzy:

- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- Komendą Powiatową Policji,
- Punktem Konsultacyjnym,
- Strażą Miejską,
- Placówkami Oświatowymi,

d) realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie na lata 2015-2020, który w ramach GPPiRPA i PN realizowany będzie poprzez:

- wzmocnienie działań służących zwiększeniu aktywności instytucji (PCPR, MOPS, KPP, SR) w działaniach na rzecz ochrony rodzin przed przemocą,
- prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie:
 - procedury „Niebieskie Karty”
 - dostępnych zasobów instytucjonalnych i osobowych
 - podnoszenia kompetencji instytucji i osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie

e) możliwość finansowania zadań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego o których mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

f) wspieranie funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego którego rolą jest:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

g) finansowanie szkoleń osób zajmujących się pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, a także działających w sferze walki z przemocą w rodzinie,

h) monitoring i ocena efektów podejmowanych działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie badań, sondaży oraz lokalnych diagnoz.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

a) Finansowanie koncertów i programów o tematyce szkodliwości picia alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych, propagujących „trzeźwy styl życia” – życia bez nałogów

- b) Udział w kampaniach profilaktycznych
- c) Prowadzenie działań edukacyjnych promujących abstynencję w czasie ciąży
- d) Propagowanie wśród dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia, spędzania wolnego czasu poprzez uczestnictwo w programach zajęć profilaktycznych, a także zajęć edukacyjno-rozwojowych (np. warsztaty taneczne, muzyczne, komputerowe, sportowe itp.) – organizowanych przez placówki oświatowe, instytucje, organizacje, itp.)
- e) Reintegracja wewnątrz i międzypokoleniowa
- f) Prowadzenie działań profilaktycznych i pomocowych w ramach projektów ulicznych „streetworkingowych” na terenie miasta
- g) Wspieranie finansowe przedsięwzięć spędzania wolnego czasu i propagowania zdrowego trybu życia wolnego od nalogów u dorosłych mieszkańców Lublińca w celu uniknięcia marginalizacji społecznej,
- h) Organizowanie i wspieranie przeglądów twórczości, festynów i innych imprez o charakterze profilaktycznym, promujących zdrowy styl życia,
- i) Propagowanie i wspieranie trzeźwych obyczajów w ramach tworzenia alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych poprzez dofinansowanie organizowanych przez **Miejski Dom Kultury w Lublińcu**:
 - dodatkowych zajęć profilaktyczno – kulturalno – artystycznych, edukacyjno – rozwojowych, ruchowych (zajęcia tematyczne nt. zdrowego stylu życia, konkursy plastyczne, artystyczne, zajęcia ruchowe itp.) umożliwiające rozwijanie własnych zainteresowań i hobby,
 - zakupów niezbędnych materiałów i pomocy w realizacji ww. zajęć ,
 - dofinansowania organizowanych koncertów i recitali profilaktycznych,
- j) Dofinansowanie i organizacja zajęć profilaktycznych, edukacyjno - rozwojowych dla dzieci oraz dorosłych, promujących zdrowy styl życia wolny od nalogów (zajęcia tematyczne nt. zdrowego stylu życia, konkursy i zajęcia: plastyczne, artystyczne itp.) oraz umożliwiających rozwijanie własnych zainteresowań i hobby wspólnie z **Miejsko-Powiatową Biblioteką Publiczną**,
- k) Organizacja i wsparcie finansowe pólkolonii i kolonii letnich z elementami pracy socjoterapeutycznej, czy wakacyjnych form wyjazdowych dla dzieci i młodzieży w szczególności z rodzin dysfunkcyjnych (współpraca z organizacjami abstynenckimi i pozarządowymi), w tym finansowanie przejazdu dzieci na kolonie.
- l) Prowadzenie działań na rzecz wyżywienia dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych w placówkach oświatowych
- m) Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej i narkomanii:
 - wdrażanie, uczestnictwo w lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy domowej,

- finansowanie uczestnictwa w konferencjach, szkoleniach, kursach specjalistycznych grup zawodowych pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji,
- przygotowanie, zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych dotyczących problematyki alkoholowej i narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy domowej,
- wspieranie lokalnych koalicji na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, przeciwdziałania przemocy domowej, a także porozumień z innymi samorządami lokalnymi,
- monitoring i ocena aktualnego stanu problemów alkoholowych i narkomanii, zasobów i efektów podejmowanych działań poprzez prowadzenie badań, sondaży, lokalnych diagnoz oraz prezentacja i publikowanie badań w środowisku lokalnym
- działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych,
- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.
- opracowywanie i publikowanie badań w środowisku lokalnym,

n) Promowanie wśród dzieci, młodzieży i innych osób aktywnych wolnych od nałogów form spędzania czasu wolnego poprzez:

- finansowanie działalności animatorów sportu prowadzących szeroko dostępne zajęcia sportowe i edukacyjno – profilaktyczne na obiektach sportowych na terenie miasta,
- finansowanie materiałów niezbędnych do prowadzenia ww. zajęć,

o) **Placówki oświatowe** działające na terenie miasta Lublińca realizują tzw. szkolne programy profilaktyki, natomiast w ramach GPPiRPA oraz PN finansowanie działań placówek oświatowych w ramach ww. programu opierać się będzie na dodatkowym programie profilaktycznym w zakresie alkoholizmu, narkomanii oraz przemocy, którego cele i działania powinny koncentrować się na następujących zagadnieniach:

- eliminowanie i redukowanie wśród uczniów zachowań ryzykownych związanych z spożywaniem alkoholu oraz używaniem substancji psychoaktywnych, a także przemocy
- rozwijanie postaw prozdrowotnych
- promowanie pozytywnych wzorów osobowościowych oraz zainteresowań
- prowadzenia doskonalenia nauczycieli i pedagogów związanego z wdrażaniem nowoczesnych i adekwatnych do potrzeb technologii profilaktycznych.

Formy działań profilaktycznych planowanych do prowadzenia i kontynuacji w żłobku i przedszkolach, wymagających wsparcia merytorycznego i finansowego w ramach GPPiRPA oraz PN :

- organizowanie zajęć i programów profilaktycznych w szczególności rekomendowanych oraz zajęć profilaktyczno - edukacyjnych,

- zakup niezbędnych materiałów do prowadzenia zajęć profilaktycznych,
- prowadzenie zajęć edukacyjnych dla rodziców oraz wychowawców związanych z budowaniem postaw prorodzinnych

Formy działań profilaktycznych planowanych do prowadzenia i kontynuacji w szkołach podstawowych, wymagających wsparcia merytorycznego i finansowego w ramach GPPiRPA oraz PN :

- finansowanie programów profilaktycznych w szczególności rekomendowanych w zakresie profilaktyki: uniwersalnej, selektywnej i wskazującej,
- prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i uczniów przejawiających zaburzenia w zachowaniu,
- wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się (działania w formie pracy terapeutycznej oraz działania korekcyjno-wychowawcze),
- prezentacje teatralnych i innych artystycznych form programów profilaktycznych dotyczących m.in. problemów uzależnień oraz zjawisk przemocy i agresji,
- finansowanie przedstawień profilaktycznych organizowanych przez dzieci i młodzież na terenie miasta dostarczające uczestnikom i odbiorcom wiedzy na tematy uzależnień, umiejętności w radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami, wzmacnianie poczucia własnej wartości, uczenie postaw asertywnych w sytuacjach namowy na działania niezgodne z normami społecznymi,
- organizowanie zajęć opiekuńczo – wychowawczych m.in. kółka zainteresowań,
- prowadzenie grup teatralnych wśród uczniów przedstawiające pozytywne zachowania i nawyki prozdrowotne oraz ukazujące zagrożenia , następstwa i skutki uzależnień.
- organizowanie profilaktycznych, edukacyjno – rozwojowych zajęć pozalekcyjnych,
- finansowanie wyżywienia dzieci w ramach zajęć opiekuńczo-wychowawczych oraz pozalekcyjnych ,
- szkolenia dla nauczycieli dot. zdobywania wiedzy i umiejętności rozwiązywania problemów społecznych dzieci i młodzieży szkolnej w zakresie uzależnień od alkoholu i narkomanii,
- finansowanie szkoleń przygotowujących nauczycieli do realizacji programów rekomendowanych
- organizowanie otwartych imprez szkolnych i środowiskowych o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym, konkursów tematycznych, spektakli teatralnych zawierające elementy profilaktyki uzależnień,
- wspieranie i prowadzenie edukacji szkolnej, przedszkolnej, publicznej w zakresie profilaktyki uzależnień,
- propagowanie wśród dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia, spędzania wolnego czasu poprzez uczestnictwo w programach pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych, w tym zajęć sportowych, a także zajęć edukacyjno-rozwojowych (np. warsztaty taneczne, muzyczne, komputerowe, itp.),

- organizowanie przedsięwzięć sportowych - imprez, turniejów, zawodów sportowych promujących zdrowy styl życia,
- podejmowanie działań o charakterze edukacyjno-informacyjnym w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy domowej adresowane do rodziców, opiekunów, osób dorosłych (wspieranie rodziców w trudnościach wychowawczych, prowadzenie grup wsparcia, konsultacji specjalistów itp.),
- zakup potrzebnych materiałów biurowych, plastycznych itp. do realizacji działań i zajęć profilaktycznych w szkołach o tematyce ściśle powiązanej z problemem uzależnień od alkoholu, narkomanii oraz promocji zdrowego stylu życia,
- zakup nagród dla uczestników konkursów i zawodów z elementami profilaktyki uzależnień,
- zakup specjalistycznej literatury, prasy oraz filmów edukacyjnych związanych z edukowaniem i informowaniem dzieci i młodzieży na temat szkodliwości problemów alkoholowych i narkomanii oraz zachowań ryzykownych,
- realizacja profesjonalnych programów profilaktycznych oraz autorskich programów szkolnych i środowiskowych dla dzieci i młodzieży oraz podejmowanie w tym zakresie działań integrujących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową.

Formy działań profilaktycznych planowanych do prowadzenia i kontynuacji w szkołach ponadpodstawowych, wymagających wsparcia merytorycznego i finansowego w ramach GPPiRPA oraz PN :

- realizacja programów profilaktycznych w szczególności rekomendowanych w zakresie profilaktyki: uniwersalnej, selektywnej i wskazującej,
- realizacja programów obejmujących zagadnienia: FASD - zespół zaburzeń jakie mogą powstać kiedy matka w czasie ciąży używa alkohol oraz odpowiedzialności kierowców za łamanie przepisów prawa w zakresie spożywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych ,
- prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i uczniów przejawiających zaburzenia w zachowaniu,
- wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się (działania w formie pracy terapeutycznej oraz działania korekcyjno-wychowawcze),
- prezentacje teatralnych i innych artystycznych form programów profilaktycznych dotyczących m.in. problemów uzależnień oraz zjawisk przemocy i agresji,
- finansowanie przedstawień profilaktycznych organizowanych przez młodzież na terenie miasta dostarczające uczestnikom wiedzy na tematy uzależnień, umiejętności w radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami, wzmacnianie poczucia własnej wartości, uczenie postaw asertywnych w sytuacjach namowy na działania niezgodne z normami społecznymi,
- szkolenia dla nauczycieli dot. zdobywania wiedzy i umiejętności rozwiązywania problemów społecznych dzieci i młodzieży szkolnej w zakresie uzależnień od alkoholu i narkomanii,

- finansowanie szkoleń przygotowujących nauczycieli do realizacji programów rekomendowanych
- podejmowanie działań o charakterze edukacyjno-informacyjnym w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy domowej adresowane do rodziców, opiekunów, osób dorosłych (wspieranie rodziców w trudnościach wychowawczych, prowadzenie grup wsparcia, konsultacji specjalistów itp.),
- zakup specjalistycznej literatury, prasy oraz filmów edukacyjnych związanych z edukowaniem i informowaniem młodzieży na temat szkodliwości problemów alkoholowych i narkomanii oraz zachowań ryzykownych.

Zadania ujęte w programach będą miały określone między innymi: cele programu, harmonogram i metody realizacji, uczestników i ich liczbę, miejsce i czas realizacji, a także środki i materiały niezbędne do realizacji.

Wymienione powyżej działania realizowane będą bezpośrednio przez placówki oświatowe – szkoły podstawowe, przedszkola czy żłobek. Pedagodzy szkolni powinni nadzorować merytoryczny zakres prowadzonych działań, natomiast dysponentami środków finansowych będą dyrektorzy szkół przedszkoli i żłobka, a realizacja finansowa odbywać się będzie poprzez Centrum Usług Wspólnych w Lublińcu, a w przypadku szkół ponadpodstawowych realizacja finansowa prowadzona będzie poprzez MOPS w Lublińcu.

Po zakończeniu realizacji programów i działań profilaktycznych w danym roku, placówki oświatowe przekażą Pełnomocnikowi sprawozdanie z realizacji w/w działań profilaktycznych (z uwzględnieniem poszczególnych działań i kosztach ich realizacji) finansowanych ze środków GPPiRPA oraz PN.

- p) szkolenia i kontrole sprzedawców napojów alkoholowych mające na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia
- q) prowadzenie baz informacji o zasobach służących pomocy w zakresie uzależnień i przemocy
- r) prowadzenie kampanii społecznych i współpraca z innymi dot. zwiększania bezpieczeństwa ruchu drogowego.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii:

- a) wspieranie działalności stowarzyszeń abstynenckich oraz innych organizacji zajmujących się profilaktyką uzależnień poprzez organizowanie otwartych konkursów na realizację zadań publicznych,
- b) wspieranie programów innych instytucji, stowarzyszeń, inicjatyw i działań związanych z:

- profilaktyką i pracą z grupami ryzyka,
 - przeciwdziałaniem uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie,
 - rehabilitacją osób uzależnionych i ich rodzin,
 - promocją aktywnych form spędzania wolnego czasu,
 - działaniami w zakresie pomocy socjalno-bytowej na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin.
- c) dofinansowanie uczestnictwa osób fizycznych w działaniach terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
- d) wyposażenie w sprzęt pomocniczy oraz materiały biurowe Punktu Konsultacyjnego,
- e) finansowanie imprez, akcji i przedsięwzięć o charakterze edukacyjno – rekreacyjnym, których celem jest propagowanie idei trzeźwości oraz zdrowego stylu życia w społeczności lokalnej,
- f) finansowanie obsługi organizacyjno-technicznej i szkoleń Zespołu Interdyscyplinarnego utworzonego przez MOPS,
- g) finansowanie zakupu literatury fachowej, czasopism, specjalistycznych opracowań z zakresu uzależnień w zakresie zaspokajania potrzeb podmiotów realizujących edukację w zakresie uzależnień,
- h) współpraca z podopiecznymi Zakładu Karnego w zakresie współfinansowania niezbędnych materiałów i literatury na potrzeby organizowania prelekcji i zajęć edukacyjnych w szkołach z zakresu uzależnień.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych prowadzone przez Straż Miejską, Policję oraz organ wydający pozwolenia pod kątem prawidłowego oznakowania i informowania o szkodliwości napojów alkoholowych, a także sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim i nietrzeźwym czy kontroli wartości sprzedawanego alkoholu.
2. W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli kierować sprawy bezpośrednio do Sądu z pominięciem prokuratora .

V. REALIZACJA ZADAŃ I ICH EWALUACJA.

Koordynatorem zadań Programu jest Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Wymienione w Programie zadania będą realizowane przez cały rok 2020 w formie zadań ciągłych, krótkoterminowych, a także jednostkowych.

Realizatorami zadań będą:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu w zakresie: prowadzenia punktu konsultacyjnego, działań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, działań asystentów rodzin, profilaktyki w szkołach ponadpodstawowych, dożywiania w ramach zajęć opiekuńczo wychowawczych, działań w ramach programu przeciwdziałania przemocy, realizacji programów i projektów socjalnych w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy oraz projektów pracy ulicznej (streetworkingowej) i inne.
- Urząd Miejski w Lublińcu w zakresie: organizowania konkursów dla organizacji pozarządowych w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym – uzależnieniom od alkoholu i narkotyków, organizacji zajęć profilaktyczno – edukacyjnych w tym sportowych na obiektach sportowych na terenie miasta
- Placówki oświatowe (żłobek, przedszkola, szkoły podstawowe) w zakresie prowadzenia działań profilaktyki uzależnień od alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz przemocy
- Miejski Dom Kultury w zakresie: organizacja zajęć profilaktycznych, edukacyjno - rozwojowych oraz zajęć ruchowych dla dzieci oraz dorosłych, promujących zdrowy styl życia wolny od nalogów,
- Miejsko Powiatowa Biblioteka Publiczna w zakresie: organizacja zajęć profilaktycznych, edukacyjno – rozwojowych dla dzieci oraz dorosłych, promujących zdrowy styl życia wolny od nalogów
- Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w zakresie koordynacji działań w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz inicjacji działań profilaktycznych i kampanii społecznych.

VI. FINANSOWANIE ZADAŃ PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Lublińcu na rok 2020 są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Dokumentem prawnym tworzącym podstawy do prowadzenia i finansowania działań związanych z profilaktyką alkoholową i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Ustawa z 29 lipca 2005r. o Przeciwdziałaniu Narkomanii, przepisy o których mowa w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Ustawa o Zdrowiu Publicznym - Narodowy Program Zdrowia.

Z uwagi na trudne do dokładnego określenia wysokości wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wydatki na działania programu zostały zawarte w Budżecie Miasta i oparte są o szacunkową kwotę wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do Budżetu Miasta na rok 2020.

Niewykorzystane środki finansowe w danym roku kalendarzowym, przechodzą na rok następny.

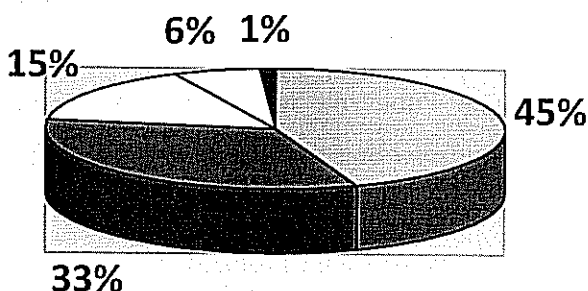
Środki zaplanowane w budżecie Miasta na 2020 rok na realizację niniejszego Programu wynoszą: 839.000,00zł

Dysponenci środków finansowych

DYSPONENT:	Środki finansowe w kwocie:
Urząd Miejski w Lublińcu – Wydział Spraw Społecznych	279.000,00
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu	370.000,00
Placówki Oświatowe (żłobek, przedszkola, szkoły)	130.000,00
Miejski Dom Kultury	50.000,00
Miejsko Powiatowa Biblioteka Publiczna	10.000,00

W/w podział środków finansowych może ulec zmianie z uwagi na m.in. bieżące potrzeby działań, stopień realizacji wydatków na poszczególne działania.

Podział % środków finansowych ze względu na dysponenta środków

☐ MOPS: MKRPA, Punkt Konsultacyjny, asystent rodzinny, profilaktyka szkoły ponadpodstawowe, itp. - 44,10%
☒ Urząd Miejski: dotacje dla organizacji pozarządowych, zajęcia Orlik - 33,25%
☐ Placówki oświatowe (żłobek, publiczne przedszkola i szkoły podstawowe): profilaktyka alkoholowa i narkomanii, zajęcia pozalekcyjne (światlicowe) wraz z dożywianiem - 15,49%
☐ MDK: bezpłatne zajęcia profilaktyczne (artystyczno - edukacyjne, itp) - 5,96%
☒ MPBP: bezpłatne zajęcia profilaktyczne (artystyczno - edukacyjne, itp) - 1,2%

Obsługę finansową (w tym administracyjną) Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej z wyłączeniem:

- zadań realizowanych przez szkoły podstawowe, przedszkola i żłobek wymienione w rozdziale IV pkt. 3 lit. o),
- działań Miejskiego Domu Kultury wymienionych w rozdziale IV pkt. 3 lit. i),
- działań Miejsko – Powiatowej Biblioteki Publicznej wymienionych w rozdziale IV pkt. 3 lit. j),
- organizacji konkursów dla organizacji pozarządowych,

Realizatorzy poszczególnych działań będą odpowiadać za merytoryczne działania zgodne z zapisami GPPiRPA oraz PN ,a także za obsługę finansową.

Obsługę finansową placówek oświatowych (żłobek miejski, przedszkola oraz szkoły podstawowe) prowadzić będzie Centrum Usług Wspólnych.

Obsługę administracyjną - finansową Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego oraz finansową Pełnomocnika ds. rozwiązywania problemów alkoholowych zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu.

Miejski Dom Kultury w Lublińcu oraz Miejsko- Powiatowa Biblioteka Publiczna w Lublińcu otrzymują środki finansowe na działania zawarte w GPPiRPA oraz PN w postaci dotacji celowej.

Szkoły ponadpodstawowe zwracają się o dofinansowanie zadań profilaktycznych zgodnych z GPPiRPA oraz PN do Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Organizacje Pozarządowe, Stowarzyszenia i Związki Wyznaniowe ubiegają się o środki finansowe za pośrednictwem otwartych konkursów organizowanych przez Burmistrza Miasta Lublińca, bądź przedstawianych ofert na realizację zadań zgodnych z GPPiRPA oraz PN (tzw. mały grant), których obsługę prowadzi Urząd Miejski w Lublińcu – Wydział Spraw Społecznych.

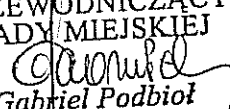
Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach Komisji:

Przewodniczący Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za czynności wykonywane w danym miesiącu tj. za posiedzenia i działania Komisji, niezależnie od ilości posiedzeń otrzymuje zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na 2020r. w rozporządzeniu Rady Ministrów.

Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za czynności wykonywane w danym miesiącu tj. za posiedzenia i działania Komisji, niezależnie od ilości posiedzeń otrzymują zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na 2020r. w rozporządzeniu Rady Ministrów.

Przewodniczący Komisji z tytułu organizowania prac Komisji oraz członek wykonujący czynności techniczne i administracyjne, w przypadku nieobecności na posiedzeniu zachowują prawo do części wynagrodzenia. Wynagrodzenie to ulega zmniejszeniu o 50%.

Wynagrodzenie wypłacane jest z dołu po wykonaniu czynności w danym miesiącu, na podstawie listy obecności.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

Gabriel Podbiół

